

Izvorna jezična inačica ove stranice [fr](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici: [en](#) već su prevedeni.

Swipe to change

[engleski](#)

Izvođenje dokaza

Francuska

1 Teret dokazivanja

1.1 Koja su pravila u vezi s teretom dokazivanja?

U skladu s člankom 1353. Građanskog zakonika osoba koja podnosi zahtjev za izvršenje obveze mora dokazati njezino postojanje. Nasuprot tomu, osoba koja podnosi zahtjev za oslobođenje od obveze mora opravdati njezino ukidanje.

Stoga svaka stranka u sporu u načelu mora predložiti dokaze navedenih činjenica. Na primjer, člankom 9. Zakona o parničnom postupku predviđeno je sljedeće: „Svaka stranka mora dokazati, u skladu sa zakonom, činjenice koje su potrebne kako bi se njezin zahtjev riješio u njezinu korist.”

1.2 Postoje li pravila prema kojima su određene činjenice izuzete od tereta dokazivanja? U kojim slučajevima? Je li moguće predložiti dokaze kako bi se pokazalo da određena pravna pretpostavka nije valjana?

U određenim slučajevima vrijede pretpostavke na temelju kojih se odobrava izuzeće od dokazivanja činjenice koju je nemoguće ili teško utvrditi.

Zahvaljujući zakonskim pretpostavkama teret dokazivanja na određeni način više ne leži na osobi koja mora dokazati postojanje navedene činjenice.

Općenito, pretpostavke su „oborive”: za njihovo pobijanje mogu se pružiti dokazi. Primjer: ako se tijekom braka rodi dijete, pretpostavlja se da je suprug majke otac tog djeteta, ali može se pokrenuti postupak za osporavanje očinstva.

Pretpostavke su rjeđe „neoborive”: u tom slučaju, protivni dokazi nisu dopušteni.

1.3 U kojoj mjeri sud mora biti uvjeren u neku činjenicu kako bi presudu temeljio na postojanju te činjenice?

Sud može svoju odluku temeljiti jedino na dokazanim ili neosporenim činjenicama.

2 Izvođenje dokaza

2.1 Mora li stranka uvijek podnijeti zahtjev za izvođenje dokaza ili sudac u određenim predmetima može izvesti dokaze na vlastitu inicijativu?

Sudac može naložiti izvođenje dokaza na zahtjev jedne od stranaka, ali i na vlastitu inicijativu.

2.2 Ako je zahtjev stranke koji se odnosi na izvođenje dokaza odobren, što slijedi?

Ako sudac naloži izvođenje dokaza na zahtjev jedne od stranaka, tajništvo suda obavještava imenovanog tehničara o opsegu njegova zadatka, a tehničar zatim poziva stranke da sudjeluju u svim kasnijim aktivnostima. Ako je potrebno vještačenje, ono neće početi dok predmetna stranka ne položi novčani iznos (polog) koji određuje sudac, a kojim se jamči plaćanje vještaku. Sva izvođenja dokaza provode se u prisutnosti stranaka.

2.3 U kojim slučajevima sud može odbiti zahtjev stranke za izvođenje dokaza?

Sudac može odbiti zahtjev za izvođenje dokaza na temelju činjenice da bi se time prikrilo nedjelovanje stranke na kojoj je teret dokazivanja ili da ono nije potrebno.

2.4 Koji različiti načini dokazivanja postoje?

U francuskom građanskom pravu postoji razlika. Za pravne činjenice (na primjer: nezgoda) dokazivanje je diskrecijski postupak i stoga se može provoditi s pomoću bilo kojeg sredstva (isprave, iskazi svjedoka itd.). Kad je riječ o pravnim aktima (ugovor, donacija itd.), u načelu je potreban pisani dokaz, ali u pravu su dopuštene iznimke (na primjer, kad je riječ o aktima koji se odnose na iznos koji ne premašuje određenu granicu utvrđenu zakonodavnom odlukom ili ako nije moguće predložiti pisanu ispravu). Treba napomenuti da se u sporovima između trgovačkih subjekata primjenjuje pravilo dokazivanja s pomoću bilo kojeg sredstva, uključujući u slučaju pravnih akata.

2.5 Na koji se način od svjedoka dobivaju dokazi te kako se ti načini razlikuju od onih pomoću kojih se dokazi dobivaju od vještaka? Kakva su pravila u vezi s pisanim dokazima i izvješćima/mišljenjima vještaka?

Iskazi svjedoka mogu se prikupljati na dva načina: usmeno, tijekom istražnog postupka ili u pisanom obliku, u obliku izjava koje moraju zadovoljavati određenu formu. U pisanoj izjavi mora se posebno navesti identitet svjedoka i, prema potrebi, njegov obiteljski odnos s jednom od stranaka ili odnos koji proizlazi iz braka, podređenosti, suradnje ili zajedničkog interesa. U izjavi se isto tako navodi da je ona sastavljena za upotrebu u sudskom postupku i da je njezin autor svjestan da lažno svjedočenje podrazumijeva rizik od kaznenih sankcija. Iskazi se mogu prikupiti i u obliku izjava pod prisegom (riječ je o dokumentima koje sastavlja sudac ili javni službenik i koji sadržavaju izjave nekoliko svjedoka o činjenicama koje se dokazuju).

Mišljenje vještaka razlikuje se od iskaza svjedoka jer je to izvođenje dokaza koje se sastoji od toga da se posebno stručnoj osobi povjeri zadatak iznošenja isključivo tehničkog mišljenja nakon što su stranke pozvane da daju svoja objašnjenja. Vještak daje svoje mišljenje usmeno ili u pisanom obliku. Pisana mišljenja sastavljaju se u obliku izvješća koja posebno sadržavaju pisane primjedbe stranaka. Sudac nije obavezan prihvatiti mišljenje vještaka.

2.6 Imaju li neki načini dokazivanja veću težinu od drugih?

Ovjerenja isprava, koju je sastavio javni službenik (javni bilježnik, sudski izvršitelj) u okviru svojih dužnosti, smatra se vjerodostojnom ako se ne podnese prigovor zbog krivotvorenja.

Privatni sporazum (dokument sastavljen bez posredovanja javnog službenika, koji su sastavile same stranke i koji sadržava samo njihove potpise) smatra se vjerodostojnim ako ne postoje dokazi koji bi upućivali na suprotno.

Sudac ima diskrecijsko pravo u pogledu iskaza svjedoka, kao i ostalih dokaznih sredstava.

2.7 Je li za dokazivanje određenih činjenica obavezna primjena određenih načina dokazivanja?

Kako je navedeno u odgovoru na pitanje 2.4., pisani dokaz potreban je za dokazivanje vjerodostojnosti pravnog posla čija vrijednost premašuje 1500 EUR. Nasuprot tomu, dokazivanje činjenice diskrecijski je postupak.

2.8 Jesu li svjedoci zakonski obavezni svjedočiti?

Svaka osoba obavezna je surađivati u sudskom postupku u cilju utvrđivanja istine.

2.9 U kojim slučajevima mogu odbiti svjedočenje?

Osobe koje raspolažu informacijama koje su doznale u okviru obavljanja svojih zanimanja i za koje vrijedi načelo čuvanja poslovne tajne moraju odbiti dati iskaz jer u protivnom podliježu kaznenim sankcijama. Osim toga, svjedoci u određenim slučajevima mogu odbiti dati iskaz ako mogu dokazati opravdanu spriječenost (na primjer: nemogućnost putovanja, bolest, profesionalni razlozi). Sudac će procijeniti opravdanost te spriječenosti.

2.10 Je li moguće kazniti osobu koja odbije svjedočiti ili je prisiliti da svjedoči?

Svjedocima koji ne dođu na ročište ili onima koji bez opravdanog razloga odbiju dati iskaz ili položiti prisegu može se naložiti plaćanje novčane kazne u iznosu od najviše 3000 EUR.

Treba napomenuti i da se davanje lažnog iskaza smatra kaznenim djelom.

2.11 Postoje li osobe koje ne mogu svjedočiti?

Svaka osoba može biti ispitana u svojstvu svjedoka, osim samih stranaka u postupku i onih osoba koje ne mogu svjedočiti na sudu, što uključuje osobe s građanskim diskvalifikacijama (maloljetnici i zaštićene odrasle osobe) ili osobe s određenim osuđujućim presudama (oduzimanje građanskih prava).

Međutim, sudac može ispitati te osobe u informativne svrhe i one pritom ne moraju položiti prisegu. Osim toga, potomci bračnih drugova nikada ne mogu davati iskaze ili svjedočiti u postupcima razvoda ili zakonske rastave.

2.12 Koja je uloga suca i stranaka u saslušanju svjedoka? Pod kojim uvjetima svjedok može svjedočiti videokonferencijskom vezom ili uz primjenu drugih tehničkih rješenja?

Sudac vodi ispitivanje svjedoka i postavlja im pitanja. Stranke, dok su prisutne, ne smiju prekidati svjedoke niti im se izravno obraćati kako ne bi utjecale na njih. Ako sudac smatra da je to potrebno, on će svjedocima postaviti pitanja na koje stranke žele odgovor.

Ništa ne sprječava suca da izradi zvučni, vizualni ili audiovizualni zapis izvođenja dokaza ako su okolnosti takve da je to potrebno (kao na primjer u slučaju geografske udaljenosti).

3 Ocjena dokaza

3.1 Ako stranka nije legalno pribavila dokaze, postoje li ograničenja koja sud primjenjuje pri donošenju presude?

Sudac neće prihvatiti nikakve dokaze koji su dobiveni prijevnim sredstvima (skrivenom kamerom, snimanjem telefonskog razgovora bez znanja govornika itd.) ili na način kojim se narušava privatnost.

3.2 Hoće li moje svjedočenje biti dokaz ako sam stranka u postupku?

Izjave stranaka u postupku nemaju status dokaza.

Posljednji put ažurirano: 07/09/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.